

tegadel, ker so petelini mu uže na vse jutro mir kalili. Razumljivo je tedaj, da tacemu učenjaku primanjkuje časa dovolj skrbeti za svojo zunanost. Kdo bi mu tedaj zameril, ako se je pozabil preobleči ali da je celó neosnažen pokazal se svojim vernim ovčicam v šoli? O njegovem prejšnjem življenji zgodovina nekako trdovratno molči. Le toliko smo posneli iz starih kronistov, da se je porodil nekod na Gorenjskem. Tudi to smo izvedeli, da je bil njegov oče poštenjak slovensk, ki ni bil nikdar z deutschkrainerji v zvezi. Ko ga je slovenski oče poslal na gimnazijo, skrbeli so očetje frančiškanje za njegove telesne potrebe. Le toliko nam še pové zgodovina novejšje dobe, da je uže prej enkrat na tej gimnaziji služboval in da se je čutil narodnega. Tu ga je doletela necega dne strašna osoda. Neki dijak se je koncem šolskega leta v svoji preveliki prijaznosti do gospoda profesorja tako daleč spozabil, da se je nekoliko preveč približal gospodu profesorju, recte tedanjemu suplentu; kljubu temu prišel je vendar zopet nazaj pa ne kot suplent, ampak kot profesor. Sedaj se je vse drugače vedel. Iz narodujskega postal je deutschkrainer, da govorimo po najnovejši terminologiji bistroumih ljubljanskih kazinarjev. Hudobni svet celó trdi, da je sè svojimi duhovitimi dopisi ljubljanskega buteljna blazega spomina kaj pridno podpiral. Kako se moremo tedaj čuditi, da mu tudi njegovo slovensko glaseče se ime ni več ugajalo? Črko „č“ svojega imena spremenil je v „tsch“ in tako postal je čez noč „ein biederer deutscher“. Ako še povemo, da je bil sv. Miha njegov patron in da so ga poredni ljudje imenovali „der deutsche Michel“, zvedel si, dragi bralec, vse, kar je treba, da vidiš pred seboj „originalnega“ človeka.

Gospod ravnatelj in naš gospod profesor sta bila začetkoma velika prijatelja narodnih dijakov. Gospod profesor in jaz pa tudi nisva si bila sovražnika. Sam ne vem, zakaj sem bil tako počesčen, da si je gospod profesor izposojeval moje slovenske novine, se ve da brez mojega dovoljenja, ter jih doma preštudiral. Ko pa sta zvedela, da dopisujem slovenskim novinam, imel sem pač lepe dneve! Ravnatelj je bil tako prijazen, da mi je odločil sobo, kjer naj štiri ure premišlujem veliko zločinstvo, čegar so me dolžili. Sedaj mi je pa šinila dobra misel v glavo, napraviti si dnevnik, ter s tem pozabljivosti rešiti izreke teh slavnih mož. Storil sem to in prav je bilo. (Konec prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Zobnih zdravnikov in njihovih mehanikov v Ameriki* je 12 tisoč, kakor je to nedavno pokazal kongres ameriških zobarjev v Newyorku. Naredili niso ti „zobarji“ preteklo leto nič manj, kakor 3 milijone umetnih zob. Za plombiranje porabi se v Ameriki leto in dan za nad 1 milijon gold. zlata, — srebra in platine pa za kakih 300.000 gold. Ker se v Ameriki mrtveci zakopavajo z umetnimi zobovi vred, zakoplje se na ta način na pokopališčih na leto okoli dva milijona zlata in srebra. — Po vsem tem smese soditi, da Amerikanci imajo ali slabe zobe, ali pa da posebno veliko skrb obračajo na to, da le nekoliko nagnjite zobe plombirajo, ali celó z novimi umetnimi nadomestujejo.

* *Čemú upotrebljujejo kosti turških vojakov*, ki so smrt storili v velikem boji pri Plevni? V Bristolu na Angleškem je več tovarn, katere napravljajo iz kosti umeten gnoj, kajti koščeni gnoj je izvrstno dober zaradi množine apna in fosforja. V ta namen priplulo je v imenovano mesto mnogo ladij s 300 tonami (tona tehta po naše blizu 20 centov) človeških kosti. Naložene so bile v ladije v Carigradu in Radostu; a pripoveduje se,

da so to kosti pri Plevni padlih turških vojakov. Tako še celó kosti mrtvecev nimajo mirú!

* *Sveta legija* imenuje se društvo kacic 300 mladih ruskih plemičev, ki ima namen, varovati cara nakan nihilističnih. Društvo, organizovano ravno tako dobro, kakor stranka nihilistična, ima mnogo novcev na razpolaganje. Udje njegovi imajo na dvoru cesarjevem še večji upliv, kakor celó tajna policija.

Obravnave deželnih zborov.

Deželni zbor Štajarski.

V 3. seji je zbor razpravljajal od gospodarskega odseka nasvetovani predlog o postavi za pokončevanje pirnice in družega polju jako škodljivega plevela. — Pl. Kaiserfeld Blagotinšek, prvak štajarskih nemških liberalcev, je odložil mandat deželnega poslanstva; menda so mu vendar oni „svinčeni podplati“ preteški, katere je ta mož znašel?

Deželni zbor Tirolski.

Po viharji obravnavi je konservativna zborova večina sprejela predlog, naj se več volilne pravice dá duhovščini (kaplanom) v mestih, ki imajo lastno občinsko postavo. Liberalci, duhovščini malo prijazni, so hudo nasprotovali temu popolnem upravičenemu predlogu.

Deželni zbor Kranjski.

V seji 1. dne t. m., v kateri ni bilo dr. Bleiweisa, Kluna in dr. Zarnika, na drugi strani pa tudi Vestenecka in Dollhofa ne, je gosp. deželni predsednik Winkler zboru naznanil, da je Nj. veličanstvo presvitli cesar s sklepom od 29. dne septembra odpoved dr. viteza Bleiweis-Trsteniškega od deželno-glavarnega nameštva premilostljivo sprejeti in namesto njega poslanca Petra Grasselli-a imenovati blagovolil. Gosp. Grasselli se potem priporoča blagovoljnosti deželnega zbora, če se prigodi, da bode v zbornici imel nadomestovati deželnega glavarja. — Deželni glavar grof Thurn je objavil poročilo finančnega odseka, da poslanci Navratil, dr. Poklukar, Potočnik in dr. Vošnjak ne hodijo v finančni odsek, v katerega so bili zraven pl. Vestenecka voljeni, in naj se namesto njih volijo drugi, kar se je zgodilo koncem te seje. *) — Potem naznanja deželni glavar mnogo prošenj došlih deželnemu zboru. — Vladna predloga zastran Žumberskega okraja in Marijadolske zanožine, kakor tudi predloga o nekaterih premembah domovne postave in pa predloga o napakah dvojne uprave se izročijo v naprejšnji posvet odsekom, predlog vodstva Slapenske vino- in sadjerejske šole, naj bi se na tej šoli vpeljal nauk kmetijstva za učitelje ljudskih šol, se je izročil finančnemu odseku v poročanje. — V tej seji je poslanec Potočnik obširno utemeljeval predlog o napravi železnice iz Trsta preko Loke do Lauendorfa, to je oni predlog, ki hodi uže od leta 1869. po deželnem zboru in različnih brošurah — brez vspeha. Predlog je bil izročen posebnemu odseku v prevdarek in poročanje. Poslanec vitez Kaltenegger poroča v imenu finančnega odseka o premembah zastran deželne blagajnice, ktere opravila naj bi vprihodnje prevzela c. k. državna blagajnica. Gosp. deželni predsednik objavlja, da je ravnokar od c. kr. ministerstva prejel pismo, po katerem vlada

*) Če narodni poslanci ne marajo sodelovati s pl. Vesteneckom v najvažnejšem (finančnem) odseku, kako to, da so stopili v zbor, kateremu ud je Vesteneck in katerega ne kateri celó imenujejo „Vesteneckov deželni zbor“? Vred.

dovoljuje sprejem opravil deželne blagajnice v državno področje proti temu, da deželni zbor pritrdi pogojem, ki jih nasvetuje c. k. ljubljanska finančna direkcija. — Konečno se je obravnaval most čez Kolpo pri Vinici. — Poslanec Deschmann je zagovarjal predlog finančnega odseka, po katerem naj se za napravo tega mosta, ki bode stal 39.805 gold., iz zaklada kranjskega pripomore s 7000 gld., ostali znesek naj Hrvatska vzame na-se. Ta predlog je bil sprejet.

Naši dopisi.

Iz Zagreba 2. okt. — Deželni naš zbor, ki se je pričel 27. u. m., je za zdaj izvršil svoj glavni nálog, to je, volitev poslancev v ogerski drž. zbor. Deželni zbor hrvatski šteje 100 mož, namreč 74 poslancev, ki jih narod voli, 4 prelate (nadškofa zagrebskega, grškega škofa karlovškega, škofa senjskega in pa priora Pavlešica), 13 magnatov in 9 velikih županov. Vlada si je nad 2 tretjini večine priborila s svojim grozovitim pritiskom pri volitvah. Narodna neodvisna stranka, ki stoji vladi nasproti, in je v lanskem zboru imela 17 glasov, je pri poslednjih volitvah zgubila 3. — Delegati za državni zbor ogerski, med katerimi 2 sedita v gornji, 30 pa jih je v doljni zbornici, so 30. dne u. m. vsi voljeni iz vladne zborove večine. Če se sprejetej vojaške granice res do novega leta dovrši in pridejo potem njeni poslanci v deželni zbor zagrebski, ondaj bode nova volitev mandatorjev za državni zbor ogerski. — „Pozor“, ki še zmerom vsak dan izhaja zelo masakriran od državne policije, je po pravici povdarjal velik razloček med prestolnim govorom, s katerim je kralj odprl državni zbor ogerski, in pa med kraljevim reskriptom, poslanim hrvatskemu zboru, češ, da v unem veje topla beseda, v tem pa neka suhoparnost, ki je iznenadila tudi vladne prijatelje. Po unem, piše „Pozor“, je spojitve vojaške granice s Hrvatsko in Slavonijo uže dovršena, — po tem pa je ban dobil nalog, kot poverjenik kraljev, da dela na to, da se odvrnejo vse zapreke, katere popolnemu združenju granice s Hrvatsko na poti stojé. Vrh tega se čudi „Pozor“, da kraljevi reskript zagrebskemu zboru se z nobeno besedico ne spominja važnega vprašanja zaradi Reke. „Zašto sve to?“ — vpraša „Pozor“, s tem pa kaže, da bodo razprave vsaj v zboru hrvatskem jako viharne. — Pri verifikacijah poslaniških volitev smo doživeli uže velik škandal v zboru, katerega so prouzročili glasoviti Starčevićanci.

Iz Šent Jerneja na Dolenjskem 30. sept. — V zadnjem dopisu iz Šent Jerneja je bilo naznanjeno, da se je tukaj požarna bramba ustanovila, ki je tudi uže svoje delovanje pričela. Še tisti dan pa, ko so imeli njeni udje slovesno sv. mašo, po maši pa se radovali pri kozarcu dobrega vinca, bili so poklicani na pomoč požaru v naši fari blizo Ledeče vasi, kjer je eno poslopje pogorelo, v njem pa neki otročiček. Vdušili so kmalu ogenj. — Omenjeno naj bo pri tej priliki, da v zadnji tukajšnji dopis se je neprilичna tiskarna pomota vrnila, ki naj bo s tem popravljena, da med požarnimi brambovci iz družbe izbacnenimi je bil županski tajnik (Štubel, ki je tudi dacar), ne pa župan, kajti župan še ud ni bil. — Kar pri nas letošnjo letino zadene, ni posebno dobra, kajti suša je mnogo škodovala. Največ je še krompirja, akoravno ni posebno debel. Pšenica je bolj smetna, tako tudi drugo žito. Vino utegne dobro biti, a malo ga bo; vendar nekoliko več nego lani, posebno po tistih krajih, katerih ni toča zadela. Goveja živina je po ceni. Meso goveje je pa vendar pri nas po 20 kr. $\frac{1}{2}$ kile, kozlovina pa po 18 kr. Slu-

čajno sem izvedel na Toplici, da je ondi goveje meso po 16 kr. $\frac{1}{2}$ kile, po 12 kr. kilo koštrunovega, in po 10 krajc. kozlovega $\frac{1}{2}$ kile. Kako je neki to na deželi, da eni tako po ceni meso dobé, drugi pa ga moramo tako drago plačevati, ko je živina vendar dober kup? Mišlim, da bilo bi potreba konkurence, kakor so mi pripovedovali na Toplici, da je dal en mesar pred cerkvijo oklicati, da po tej in tej ceni daje meso, brž potem pa dá drugi še cenejšo ceno razglasiti, in tako se je ondi mesu cena znižala.

Krško 1. okt. (*Šolsko naznanilo.*) Na tukajšnji tri-razredni meščanski šoli se novo šolsko leto prične s 17. oktobrom. Več o namenu in uredbi te učilnice ter o sprejemu in podpori učencev se izvê pri podpisanem šolskem ravnatelji. Ivan Lapajne, ravnatelj.

Iz Ljubljane. — God Nj. veličanstva presvitlega cesarja je bil včeraj v stolni cerkvi obhajan s slovesno sv. mašo, katero so služili gosp. knezoškof, in pri kateri so nazoči bili gosp. deželni predsednik Winkler z mnogimi ces. višimi uradniki, g. deželni glavar grof Thurn z mnogimi deželnimi poslanci in mnogo družega občinstva različnih stanov. — Vojaki pa so Nj. veličanstva god v nunski cerkvi tudi s slovesno sv. mašo obhajali.

— „Novicam“ dohajajo od mnogo strani vprašanja: kako to, da molčijo, ko se drugi časniki slovenski pravdajo o vstopu ali nevstopu narodnih poslancev v deželni zbor kranjski? „Novicam“ je o tem prav lahak kratek odgovor ta: „Novice“, katerim je od nekdanje do slednosti glavno pravilo bilo, se nikakor niso premaknile od onega stališča, ki so ga narodni poslanci zaradi nevstopa v sedanji deželni zbor slovesno objavili lansko leto in soglasno mu pritrdili letos s sklepom 14. julija. Na tem stališču konsekvantno stoječim „Novicam“ ne zdi se treba spuščati se v pravdo za vstop ali nevstop, ker smejo menda prepričane biti, da jih častiti njeni prijatelji iščejo v tistem taboru, kjer vedó, da jih gotovo najdejo, in to tem bolj, ker našemu listu ona objava narodnih poslancev nikakor ni le gola „demonstracija“ proti vladi bila, ampak temeljito prevdarjena beseda resnih mož v resnem momentu. Zato je danes „Novicam“ prav lahko, od daleč gledati, kako se pravdajo naši časniki o stvari, ki je bila uže davno fait accompli, in kateri pravdi pristopajo tudi nemški časniki.

— Vitez Vesteneck je iz Gradca prestavljen v Lonč (Deutsch Landsberg) na doljnem Štajarskem, dosedanji ondašnji okrajni glavar dr. Lautner pa je prišel v Gradec. Morebiti je v tem okraju, ki se slovenski Lonč imenuje in so ga Nemci prekrstili v Londsberg, še kaj tistega „pasjega“ jezika, ki ga je psoval v ljubljanski kazini, da bode tudi ondi priliko imel, ljudem „moralčno v obraz pljuvati“.

— (*Cecilijanskega poučevalnega kurza*), ki je trajal od 12. do 17. dne u. m., vdeležilo se je 15 gospodov, med njimi nekaj učiteljev in organistov in dva duhovnika (eden goriške in eden ljubljanske škofije). Društveni predsednik gosp. dr. Jarc je s primernim govorom odprl kurz; prisustovali so razen gosp. podučevalcev še nekateri drugi gospodje, na priliko, kanonik dr. Gogala, mestni župnik Ivan Nep. Rozman, ki se zanimajo za lepo, svetišča božjega dostojno petje. Gospodje, ki se s poučevanjem žrtvujejo, so: Ivan Gnjezdá liturgijo, o. Angelik Hribar koralno petje, o. Hugolin Sattner (ki je pa uže zbog začetka šol od rinil v Novomesto) navod v poučevanju petja, in Anton Foerster harmonijo. Upati je, da ta praktični pouk ne bo ostal brez vspeha.

— Ker je v slovenski oddelek I. razreda ljubljanske gimnazije letošnje šolsko leto bilo sprejetih 98 učen-